

Додаток
до листа в.о. голови
Київської обласної ради
від 27.10.2023 № 2930/13

Пам'ятка
для депутатів Київської обласної ради VIII скликання
щодо вимог Закону України «Про запобігання корупції» в частині
фінансового контролю

Нагадуємо, що наразі триває кампанія декларування за 2021 та 2022 роки, яка завершується 31 січня 2024 року.

Законом України від 20.09.2023 № 3384-IX «Про внесення змін до деяких законів України про визначення порядку подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, в умовах воєнного стану», який набрав чинності 12.10.2023, внесені зміни до Закону України від 14.10.2014 № 1700-VII «Про запобігання корупції» (далі - Закон) та відновлено у повному обсязі здійснення заходів з фінансового контролю (зокрема, подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування).

Відповідно до пункту 2⁷ розділу XIII Закону, особи, які у 2022-2023 роках не подали декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, відповідно до статті 45 Закону, і кінцевий строк для подання яких настав до дня набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законів України про визначення порядку подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, в умовах воєнного стану», подають такі декларації **не пізніше 31 січня 2024 року**.

Так, за загальним правилом до **31 січня 2024 року** необхідно подати:

- щорічні декларації (з будь-якою позначкою) за 2021-2022 звітні періоди;
- декларацію при звільненні за 2022-2023 роки (якщо обов'язок подання декларації настав до 11.10.2023 включно);
- декларацію кандидата на посаду за 2021 та 2022 звітні періоди (якщо кінцевий строк їх подання настав у період з 24.02.2022 по 11.10.2023 включно).

Крім того, з **1 січня до 31 березня 2024 року включно** суб'єкти декларування (крім тих, які мають право на відтермінування) повинні подати щорічні декларації за 2023 звітний період.

Декларації, подані під час дії воєнного стану, до дня набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законів України про визначення порядку подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, в умовах воєнного стану» **вважаються такими, що були подані** на виконання обов'язку, передбаченого статтею 45 Закону.

Звертаємо увагу, що відповідно до наказу Національного агентства від 06.11.2023 № 249/23 «Про затвердження Переліку посад з високим та

підвищеним рівнем корупційних ризиків» посади голів постійних комісій, утворених в обласних, районних, Київській та Севастопольській міських радах, до компетенції яких належить розгляд питань у сфері бюджету, будівництва, земельних відносин та комунальної власності належать до посад з високим та підвищеним рівнем корупційних ризиків.

Крім того, повідомляємо, що з метою перевірки максимальної кількості поданих декларацій, оптимізації процесу та підвищення ефективності проведення повних перевірок декларацій Національне агентство з питань запобігання корупції змінило підхід до відбору та перевірок декларацій на **ризик-орієнтований**. Відповідно до статті 51³ Закону України «Про запобігання корупції» (далі - Закон) декларації службових осіб, які займають відповідальне та особливо відповідальне становище, суб'єктів декларування, які займають посади, пов'язані з високим рівнем корупційних ризиків, а також декларації, подані іншими суб'єктами декларування, у разі виявлення в них невідповідностей за результатами логічного та арифметичного контролю **підлягають повній перевірці**. Повна перевірка декларації полягає у з'ясуванні достовірності задекларованих відомостей, точності оцінки задекларованих активів, перевірці на наявність конфлікту інтересів та ознак незаконного збагачення чи необґрунтованості активів і може проводитися у період здійснення суб'єктом декларування діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, а також протягом трьох років після припинення такої діяльності. Вона здійснюється відповідно до наказу НАЗК від 07.12.2023 № 284/23 «Про затвердження порядку відбору декларацій осіб, уповноважених на виконання функції держави або місцевого самоврядування для проведення повної перевірки та черговості такої перевірки на підставі оцінки ризиків» (далі – Порядок відбору) та наказу НАЗК від 13.11.2023 № 256/23 “Про внесення змін до Порядку проведення повної перевірки декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування” (далі – Порядок перевірки).

Ризик-орієнтований підхід базується на:

- ідентифікації невідповідностей (ризиків) за допомогою логічного та арифметичного контролю;
- оцінці виявлених ризиків;
- визначенні показника рейтингу ризику декларації.

Етапи логічного та арифметичного контролю:

1. Порівняння даних декларації з даними реєстрів – порівняння здійснюється з даними реєстрів, банків даних, до яких НАЗК має автоматизований доступ (шляхом звірки таких відомостей). Виявлені за результатами порівняння даних невідповідності вважаються ідентифікованими ризиками в декларації.

2. Застосування формул логічного та арифметичного контролю – до даних декларації застосовуються формули, які дозволяють виявити ознаки незаконного збагачення чи необґрунтованості активів, ознаки порушення

обмежень щодо одержання подарунків чи сумісництва та суміщення діяльності. Спрацювання хоча б однієї з формул вважається ідентифікованим ризиком.

3. Визначення вагових коефіцієнтів ризиків – кожен виявлений у декларації ризик має ваговий коефіцієнт. Сума вагових коефіцієнтів всіх ідентифікованих ризиків є розрахованим **показником рейтингу ризику декларації**. Згідно з Порядком перевірки, показник рейтингу ризику декларації – це числовий показник ступеня виявлених невідповідностей (ризиків) у декларації, який складається із суми вагових коефіцієнтів невідповідностей (ризиків), розрахований програмними засобами Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (далі - Реєстр), за результатами проведеного логічного та арифметичного контролю. В такий спосіб здійснюється оцінка ризиків декларації.

Усі декларації, до яких застосований логічний та арифметичний контроль, ранжуються за значенням показника рейтингу ризику (від більшого до меншого), який враховується при обранні способу перевірки декларації - автоматизовано чи уповноваженою особою НАЗК.

Щодо тих декларацій, які мають **найменший показник рейтингу ризику** та можуть бути перевірені автоматизовано, здійснюватиметься автоматизована перевірка (посада декларанта до уваги не береться). За результатами такої перевірки декларанти отримують в особистому кабінеті Реєстру декларацій довідку, в якій будуть зазначені виявлені невідповідності між даними, вказаними у декларації, та даними реєстрів, банків даних, до яких НАЗК має автоматизований доступ. Отримання такої довідки не дає права на подачу виправленої декларації, вона може бути використана для коректного заповнення декларації наступного періоду або виправлення даних в реєстрах (якщо вони виявились неактуальними).

Повна перевірка відібраних декларацій з **найвищим показником рейтингу ризику**, а також за повідомленнями від фізичних та юридичних осіб, правоохоронних органів, журналістів-розслідувачів, в яких буде вказана інформація про можливе недекларування активів здійснюється уповноваженою особою НАЗК. Повна перевірка в цьому разі буде здійснюватись незалежно від проходження автоматизованої перевірки декларації до цього.

Відповідно до Порядку відбору для проведення повної перевірки декларації відбираються за такими рівнями черговості:

1) перший рівень – декларація подана службовою особою, яка станом на останній день звітного періоду або протягом не менше половини днів звітного періоду займала відповідальне та особливо відповідальне становище, суб'єктом декларування, який станом на останній день звітного періоду або протягом не менше половини днів звітного періоду займав посаду, пов'язану з високим рівнем корупційних ризиків, перелік яких затверджується Національним агентством, і має найвище значення показника рейтингу ризику декларації. У разі якщо суб'єкт декларування подав декларацію, вказавши кілька посад, при відборі декларації для проведення повної перевірки враховується посада, що пов'язана з високим

рівнем корупційних ризиків, перелік яких затверджується Національним агентством, або зазначена у примітці до статті 51³ Закону (відповідальне та особливо відповідальне становище);

2) другий рівень – декларація, подана іншим суб'єктом декларування і має найвище значення показника рейтингу ризику декларації;

3) третій рівень – декларація, у тому числі щодо якої наявна довідка про результати проведення автоматизованої перевірки декларації, стосовно якої відповідно до пункту 4 Порядку відбору складено обґрунтовану доповідну записку про наявність підстав для проведення повної перевірки (повторної повної перевірки), якщо такі відомості стосуються майна або іншого об'єкта декларування, що має вартість, і можуть відрізнитися від достовірних на суму понад 500 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, встановлених на дату подання декларації;

4) четвертий рівень - декларація, у тому числі щодо якої наявна довідка про результати проведення автоматизованої перевірки декларації, стосовно якої відповідно до пункту 4 Порядку відбору складено обґрунтовану доповідну записку про наявність підстав для проведення повної перевірки (повторної повної перевірки), якщо такі відомості стосуються майна або іншого об'єкта декларування, що має вартість, і можуть відрізнитися від достовірних на суму від 100 до 500 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, встановлених на дату подання декларації.

Суб'єкт декларування через персональний електронний кабінет у Реєстрі повідомляється про включення поданої ним декларації до черги декларацій, відібраних для проведення їх повної перевірки.

Відповідно до статті 51³ Закону, у разі встановлення за результатами повної перевірки декларації відображення у декларації недостовірних відомостей Національне агентство письмово повідомляє про це керівника відповідного державного органу, органу влади Автономної Республіки Крим, органу місцевого самоврядування, їх апарату, юридичної особи публічного права, в якому працює відповідний суб'єкт декларування, та спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції.

У разі виявлення за результатами повної перевірки декларації ознак необґрунтованості активів Національним агентством надається можливість суб'єкту декларування **протягом десяти робочих днів** надати письмове пояснення за таким фактом із відповідними доказами. У разі ненадання суб'єктом декларування у зазначені строки письмових пояснень і доказів чи надання не в повному обсязі Національне агентство інформує про це Національне антикорупційне бюро України та Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру. Суб'єкт декларування має право ознайомитися з усіма матеріалами повної перевірки щодо себе за результатами її проведення. Копії матеріалів повної перевірки надаються Національним агентством на письмовий запит суб'єкта декларування протягом семи робочих днів з дня його отримання.

Нагадуємо, що особи, уповноважені на виконання функцій держави та місцевого самоврядування є суб'єктами кримінальної або адміністративної

відповідальності. За умисне неподання декларації передбачена кримінальна відповідальність у вигляді штрафу від двох тисяч п'ятисот до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадських робіт на строк від ста п'ятдесяти до двохсот сорока годин, або позбавлення волі на строк до двох років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років (стаття 366³ Кримінального кодексу України). За несвоєчасне подання без поважних причин декларації передбачена адміністративна відповідальність у вигляді накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (стаття 172⁶ КУпАП).

Роз'яснення щодо декларування розміщені у Базі знань на сайті Національного агентства з питань запобігання корупції за посиланням <https://wiki.nazk.gov.ua/?cat=3>.

Отримати додаткову консультацію можна, звернувшись до відділу з питань запобігання корупції виконавчого апарату Київської обласної ради за телефоном 0976723135; а також направивши офіційний лист на електронну пошту info@nazk.gov.ua або за телефоном контакт-центру (044) 200-06-94.